

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാഭേശികായ നമഃ

ശ്രീമദ്ഭഗവദ്ഗീതാസൂപനിഷത്തു ബ്രഹ്മവിദ്യായാം യോഗശാസ്ത്രേ
ശ്രീകൃഷ്ണാർജുനസംവാദേ

॥ അർജുനവിഷാദയോഗോ നാമ പ്രഥമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാഭേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

|| അർജുനവിഷ്വാദയോഗോ നാമ പ്രഥമോദ്യായഃ ||

ധൃതരാഷ്ട്ര ഉവാച

ധർമക്ഷേത്രേ കുരുക്ഷേത്രേ സമവേതാ യുയുത്സവഃ |
മാമകാഃ പാണ്ഡവാശ്ചൈവ കിമകുർവത സഞ്ജയ || 1.1 ||

സഞ്ജയ ഉവാച

ദൃഷ്ട്വാ തു പാണ്ഡവാനീകം വ്യൂഢം ദുർയോധനസ്കദാ |
ആചാർയമുപസംഗമ്യ രാജാ വചനമബ്രവീത് || 1.2 ||

പശ്യേതാം പാണ്ഡുപുത്രാണാമാചാർയ മഹതീം ചമും |
വ്യൂഢാം ദ്രുപദപുത്രേണ തവ ശിഷ്യേണ ധീമതാ || 1.3 ||

അത്ര ശൂരാ മഹേഷ്യാസാ ദീമാർജുനസമാ യുധി |
യുയുധാനോ വിരാടശ്ച ദ്രുപദശ്ച മഹാരഥഃ || 1.4 ||

ധൃഷ്ടകേതുശ്ചേകിതാനഃ കാശിരാജശ്ച വീര്യവാൻ |
പുരുജിത് കുന്തിഭോജശ്ച ശൈബ്യശ്ച നരപുംഗവഃ || 1.5 ||

യുധാമന്യുശ്ച വിക്രാന്ത ഉത്തമൗജാശ്ച വീര്യവാൻ |
സൗഭദ്രോ ദ്രൗപദേയാശ്ച സർവ ഏവ മഹാരഥാഃ || 1.6 ||

അസ്മാകം തു വിശിഷ്ടാ യേ താനിബോധ ദ്വിജോത്തമ |
നായകാ മമ സൈന്യസ്യ സംജ്ഞാർഥം താൻ ബ്രവീമി തേ || 1.7 ||

ദവാൻ ദീപ്തശ്ച കർണശ്ച കൃപശ്ച സമിതിഞ്ജയഃ |
അശ്വത്ഥാമാ വികർണശ്ച സൗമദത്തിസ്തമൈവ ച || 1.8 ||

അന്യേ ച ബഹവഃ ശൂരാ മദർഥേ തൃക്തജീവിതാഃ |
നാനാശസ്ത്രപ്രഹരണാഃ സർവേ യുദ്ധവിശാരദാഃ || 1.9 ||

അപർയാപ്തം തദസ്താകം ബലം ഭീഷ്മാഭിരക്ഷിതം |
പർയാപ്തം ത്വിദമേതേഷാം ബലം ഭീമാഭിരക്ഷിതം || 1.10 ||

അയനേഷു ച സർവേഷു യഥാഭാഗമവസ്ഥിതാഃ |
ഭീഷ്മമേവാഭിരക്ഷന്തു ഭവന്തഃ സർവ ഏവ ഹി || 1.11 ||

തസ്യ സഞ്ജനയൻ ഹർഷം കുരുവൃദ്ധഃ പിതാമഹഃ |
സിംഹനാദം വിനദ്യോച്ചൈഃ ശംഖം ദധ്മൗ പ്രതാപവാൻ || 1.12 ||

തതഃ ശംഖാശ്ച ഭേര്യശ്ച പണവാനകഗോമുഖാഃ |
സഹസൈവാദ്യഹൻയന്ത സ ശബ്ദസ്തുമുലോദ്ഭവത് || 1.13 ||

തതഃ ശ്വേതൈർഹയൈർയുക്തേ മഹതി സ്യന്ദനേ സ്ഥിതൗ |
മാധവഃ പാണ്ഡവശ്ചൈവ ദിവ്യൗ ശംഖൗ പ്രദധ്മതുഃ || 1.14 ||

പാഞ്ചജന്യം ഹൃഷീകേശോ ഭേവദത്തം ധനഞ്ജയഃ |
പൗണ്ഡ്രം ദധ്മൗ മഹാശംഖം ഭീമകർമാ വൃകോദരഃ || 1.15 ||

അനന്തവിജയം രാജാ കുന്തിപുത്രോ യുധിഷ്ഠിരഃ |
നകുലഃ സഹഭേവശ്ച സുഘോഷമണിപുഷ്പകൗ || 1.16 ||

കാശ്യശ്ച പരമേഷ്യാസഃ ശിവണ്ഡീ ച മഹാരഥഃ |
ധൃഷ്ടദ്യുല്ലോ വിരാടശ്ച സാത്യകിശ്ചാപരാജിതഃ || 1.17 ||

ദ്രുപദോ ദ്രൗപദേയാശ്ച സർവശഃ പൃഥിവിപതേ |
സൗഭദ്രശ്ച മഹാബാഹുഃ ശംഖാൻ ദധ്മുഃ പൃഥക് പൃഥക് || 1.18 ||

സ ഘോഷോ ധാർതരാഷ്ട്രാണാം ഹൃദയാനി വ്യഭാരയത് |
നഭശ്ച പൃഥിവിം ചൈവ തുമുലോദ്ഭവനുനാദയൻ || 1.19 ||

അഥ വ്യവസ്ഥിതാൻ ദൃഷ്ട്വാ ധാർതരാഷ്ട്രാൻ കപിധ്വജഃ |
പ്രവൃത്തേ ശസ്ത്രസമ്പാതേ ധനുരുദ്യമ്യ പാണ്ഡവഃ || 1.20 ||

ഹൃഷീകേശം തദാ വാക്യമിദമാഹ മഹീപതേ |

അർജുന ഉവാച
സേനയോരുഭയോർമധ്യേ രഥം സ്ഥാപയ മേച്ഛ്യത || 1.21 ||

യാവദേതാനിരീക്ഷേഹം യോദ്ധുകാമാനവസ്ഥിതാൻ |
കൈർമയാ സഹ യോദ്ധവ്യമസ്മിൻ രണസമുദ്യമേ || 1.22 ||

യോത്സ്യമാനാനവേക്ഷേഹം യ ഏത്യേത്ര സമാഗതാഃ |
ധാർതരാഷ്ട്രസ്യ ദുർബുദ്ധേർയുദ്ധേ പ്രിയചികീർഷവഃ || 1.23 ||

സഞ്ജയ ഉവാച
ഏവമുക്തോ ഹൃഷീകേശോ ഗുഡാകേശേന ഭാരത |
സേനയോരുഭയോർമധ്യേ സ്ഥാപയിത്യാ രഥോത്തമം || 1.24 ||

ഭീഷ്മദ്രോണപ്രമുഖതഃ സർവേഷാം ച മഹീക്ഷിതാം |
ഉവാച പാർഥ പശ്യൈതാൻ സമവേതാൻ കുരുനിതി || 1.25 ||

തത്രാപശ്യത് സ്ഥിതാൻ പാർഥഃ
പിത്യനഥ പിതാമഹാൻ |
ആചാർയാൻ മാതൃലാൻ ഭ്രാതൃൻ
പുത്രാൻ പൗത്രാൻ സഖീംസ്തഥാ || 1.26 ||

ശ്യാശുരാൻസുഹൃദശ്ചൈവ സേനയോരുഭയോരപി |
താൻ സമീക്ഷ്യ സ കൗന്തേയഃ സർവാൻബന്ധുനവസ്ഥിതാൻ || 1.27 ||

കൃപയാപരയാഽവിഷ്ടോ വിഷീദന്നിദമബ്രവിത് |

അർജുന ഉവാച
ദൃഷ്ട്വേമം സ്വജനം കൃഷ്ണ യുയുത്സും സമുപസ്ഥിതം || 1.28 ||

സീദന്തി മമ ഗാത്രാണി മുഖം ച പരിശുഷ്യതി |
വേപമുശ്ച ശരീരേ മേ രോമഹർഷശ്ച ജായതേ || 1.29 ||

ഗാഢധീവം സ്രംസതേ ഹസ്താത് ത്വക്ചൈവ പരിദഹ്യതേ |
ന ച ശക്നോദ്യവസ്ഥാതും ഭ്രമതീവ ച മേ മനഃ || 1.30 ||

നിമിത്താനി ച പശ്യാമി വിപരീതാനി കേശവ |
ന ച ശ്രേയോനൂപശ്യാമി ഹത്യാ സ്വജനമാഹവേ || 1.31 ||

ന കാക്ഷേ വിജയം കൃഷ്ണ ന ച രാജ്യം സുഖാനി ച |
കിം നോ രാജ്യേന ഗോവിന്ദ കിം ഭോഗൈർജീവിതേന വാ || 1.32 ||

യേഷാമർഥേ കാക്ഷിതം നോ രാജ്യം ഭോഗാഃ സുഖാനി ച |
ത ഇദ്വേവസ്ഥിതാ യുദ്ധേ പ്രാണാംസ്ത്യക്ത്യാ ധനാനി ച || 1.33 ||

ആചാർയാഃ പിതരഃ പുത്രാഃ തമൈവ ച പിതാമഹാഃ |
മാതൃലാഃ ശ്യാശുരാഃ പൗത്രാഃ ശ്യാലാഃ സംബന്ധിനസ്തഥാ || 1.34 ||

ഏതാന ഹന്തുമിച്ഛാമി ഘ്നതോപി മധുസൂദന |
അപി ത്രൈലോക്യരാജ്യസ്യ ഹേതോഃ കിം നു മഹീകൃതേ || 1.35 ||

നിഹത്യ ധാർതരാഷ്ട്രാൻ നഃ കാ പ്രീതിഃ സ്യാജ്ജനാർദന |
പാപമേവാശ്രയേദസ്മാൻ ഹത്യൈതാനാതതായിനഃ || 1.36 ||

തസ്മാന്നാർഹാ വയം ഹന്തും ധാർതരാഷ്ട്രാൻസ്വബാന്ധവാൻ |
സ്വജനം ഹി കഥം ഹത്യാ സുഖിനഃ സ്യാമ മാധവ || 1.37 ||

യദ്യപ്യേതേ ന പശ്യന്തി ലോഭോപഹതചേതസഃ |
കുലക്ഷയകൃതം ദോഷം മിത്രദ്രോഹേ ച പാതകം || 1.38 ||

കഥം ന ജ്ഞായമസ്മാഭിഃ പാപാദസ്മാനി വർതിതും |
കുലക്ഷയകൃതം ദോഷം പ്രപശ്യദ്ഭിർജനാർദന || 1.39 ||

കുലക്ഷയേ പ്രണശ്യന്തി കുലധർമാഃ സനാതനാഃ |
ധർമേ നഷ്ടേ കുലം കൃത്സ്നമധർമോഭിഭവത്യുത || 1.40 ||

അധർമാഭിഭവാത് കൃഷ്ണ പ്രദുഷ്യന്തി കുലസ്ത്രീയഃ |
സ്ത്രീഷു ദുഷ്ടാസു വാർഷ്ണേയ ജായതേ വർണസങ്കരഃ || 1.41 ||

സങ്കരോ നരകായൈവ കുലഘ്നാനാം കുലസ്യ ച |
പതന്തി പിതരോ ഹ്യേഷാം ലുപ്തപിണ്ഡോദകക്രിയാഃ || 1.42 ||

ദോഷൈരേതൈഃ കുലഘ്നാനാം വർണസങ്കരകാരകൈഃ |
ഉത്സാദ്യന്തേ ജാതിധർമാഃ കുലധർമാശ്ച ശാശ്വതാഃ || 1.43 ||

ഉത്സന്നകുലധർമാണാം മനുഷ്യാണാം ജനാർദന |
നരകേ നിയതം വാസോ ഭവതീത്യനുശുശ്രൂമ || 1.44 ||

അഹോ ബത മഹത്പാപം കർതും വ്യവസിതാ വയം |
യദ്രാജ്യസുഖലോഭേന ഹന്തും സ്വജനമുദ്യതാഃ || 1.45 ||

യദി മാമപ്രതീകാരമശസ്ത്രം ശസ്ത്രപാണയഃ |
ധാർതരാഷ്ട്രാ രണേ ഹന്തേഃ തന്മേ ക്ഷേമതരം ഭവേത് || 1.46 ||

സഞ്ജയ ഉവാച
ഏവമുക്ത്വാർജുനഃ സംഖ്യേ രഥോപസ്ഥ ഉപാവിശത് |
വിസൃജ്യ സശരം ചാപം ശോകസംവിഗമാനസഃ || 1.47 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭഗവദ്ഗീതാസുപനിഷത്സു ബ്രഹ്മവിദ്യായാം യോഗശാസ്ത്രേ
ശ്രീകൃഷ്ണാർജുനസംവാദേ അർജുനവിഷാദയോഗോ നാമ പ്രഥമോഽധ്യായഃ ||